

Briselē, 18.5.2021.
COM(2021) 254 final

2021/0129 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par grozījumiem Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumos par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriņiem, kuru jauda ir 56–130 kW robežās vai lielāka par 300 kW, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Covid-19 pandēmija radījusi būtiskus pārrāvumus piegādes ķēdēs, un tas ir ietekmējis autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas (NRRM) ražotāju spēju ievērot dažus termiņus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/1628 (2016. gada 14. septembris) par prasībām attiecībā uz autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas iekšdedzes motoru gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisijas robežvērtībām un tipa apstiprināšanu.

Reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1040 (2020. gada 15. jūlijs), kas groza Regulu (ES) 2016/1628. Tā atlika dažus termiņus, kurus ražotāji vairs nespēja ievērot, neciešot nopietnus saimnieciskus zaudējumus neparedzētu piegādes ķēdes pārrāvumu dēļ. Tas attiecās uz tehniku, kurā izmanto tā sauktos “pārejas motorus” jaudas diapazonā <56 kW un >130 kW un kuru ražošana bija jāizbeidz līdz 2020. gada 30. jūnijam, bet laišana tirgū – līdz 2020. gada 31. decembrim. Ražotājiem tika papildus doti 12 mēneši ar šiem motoriem aprīkotas tehnikas ražošanai un laišanai tirgū.

Minētā regula attiecās tikai uz 2020. gada termiņiem, jo tie bija jāpagarina steidzami un bija pārāgri vērtēt, vai ir pamatoti pagarināt 2021. gada termiņus.

Ražotājiem līdz 2021. gada 30. jūnijam jāizbeidz ar minētajiem motoriem aprīkotās tehnikas ražošana un līdz 2021. gada 31. decembrim – laišana tirgū.

Tomēr, turpinoties piegādes ķēdes un ražošanas pārrāvumiem, ko izraisa Covid-19 otrais un trešais vilnis, ražotāji nespēs ievērot 2021. gada termiņus, kuri attiecas uz tehniku, kas aprīkota ar pārejas motoriem, kuru jauda ir no 56 kW līdz 130 kW un lielāka par 300 kW, neciešot nopietnus saimnieciskus zaudējumus.

Nepārtraukto pārrāvumu dēļ šie datumi ir jāatliek, lai nepieļautu, ka pārejas motorus, kuru skaits ir ierobežots tādēļ, ka tie bija jāsarāžo ne vēlāk kā 2019. gada 31. decembrī, iekārtās vairs nevarētu laikus uzstādīt un tāpēc tie būtu jānoraksta.

Lai gan piegādes ķēdes un ražošanas kropļojumi turpinās, to amplitūdu un intensitāti nevar salīdzināt ar 2020. gada pavasarī valdījušo. Šie iemesli ir pamats par 6 mēnešiem pagarināt tādas tehnikas ražošanu, kas aprīkota ar minētajiem motoriem, un par 9 mēnešiem pagarināt laišanu tirgū, nevis par 12 mēnešiem abām kā 2020. gadā.

Jāņem vērā, ka neatkarīgi no pagarinājuma ilguma uzņēmējiem nebūs intereses vēl ilgāk kavēties pabeigt un laist tirgū iekārtas, transportlīdzekļus un kuģus, kuru dēļ viņiem jau radušās izmaksas.

Nobeidzot, ierosinātais pagarinājums attiektos arī uz lauktehniku un mežtehniku, kas aprīkota ar pārejas motoriem, jo tā pakļaujas noteikumiem par NRMM (autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas) piesārņotāju emisiju¹.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pants.

¹ Regulas (ES) Nr. 167/2013 par lauksaimniecības un mežsaimniecības transportlīdzekļu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību 19. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes principu piemēro tāpēc, ka priekšlikums nav Savienības ekskluzīvā kompetencē.

Tā kā priekšlikums prasa grozījumus spēkā esošajos ES tiesību aktos, šos jautājumus konstruktīvi risināt spēj tikai ES. Turklāt politiskos mērķus nevar pietiekami labi sasniegt ar dalībvalstu rīcību.

Eiropas Savienības rīcība ir nepieciešama, lai izvairītos no šķēršļu likšanas vienotajā tirgū, it īpaši NRMM motoru jomā, kā arī gaisa piesārņojuma transnacionālo īpašību dēļ.

Tādēļ šis priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, jo nosaka tikai to, kas nepieciešams, lai sasniegtu mērķi garantēt iekšējā tirgus pareizu darbību, vienlaikus nodrošinot augstu sabiedrības drošības un vides aizsardzības līmeni. Ierosinātā pagarinājuma ilgums ir samērā ar Covid-19 pandēmijas dēļ paredzamā pārrāvuma ilgumu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Regula, kas groza regulu.

3. RETROSPEKTĪVĀS IZVĒRTĒŠANAS, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒŠANAS REZULTĀTI

Priekšlikumam nav pievienots atsevišķs ietekmes novērtējums, jo ietekmes novērtēšana jau ir veikta Regulai (ES) 2016/1628. Priekšlikums minēto regulu nemaina pēc būtības un iesaistītajām personām neuzliek jaunus pienākumus. Pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma izraisīto ārkārtējo apstākļu kontekstā tā galvenais mērķis ir 6 mēnešu pagarinājums ar noteiktiem pārejas motoriem aprīkotas tehnikas ražošanai un laišanai tirgū. Priekšlikumam nav ievērojamas vidiskās ietekmes, jo tā pasākumi atvieglo tādu preču laišanu tirgū, kuras aprīkotas ar motoriem, kuri saražoti pirms pandēmijas. Tie arī ļauj nenorakstīt prasībām neatbilstošu tehniku, kas aprīkota ar šādiem motoriem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz ES iestāžu budžetu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par grozījumiem Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumos par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriem, kuru jauda ir 56–130 kW robežās vai lielāka par 300 kW, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1628³ nosaka prasības attiecībā uz dažādu kategoriju autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas motoru gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisijas robežvērtībām un ES tipa apstiprināšanas procedūrām.
- (2) Jaunajām emisijas robežvērtībām, kas Regulā (ES) 2016/1628 minētas kā “V posms”, piemērojamie datumi ir noteikti tā, lai ražotājiem būtu skaidra un vispusīga informācija un pietiktu laika pārejai uz V posmu un tajā pašā laikā būtiski mazinātos administratīvais slogs apstiprinātājām iestādēm.
- (3) Covid-19 uzliesmojuma un ar to saistītās piegādes ķēžu un ražošanas pārrāvumu dēļ autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas ražotājiem, kas minēti kā “oriģinālā aprīkojuma izgatavotāji” jeb “OAI”, grūti nācās ievērot 2020. gada 30. jūnija un 2020. gada 31. decembra termiņus tādas tehnikas saražošanai un laišanai tirgū, kas aprīkota ar motoriem, kuri atbilst mazāk stingrām emisijas robežvērtībām nekā V posma robežvērtības. Tādos apstākļos Regula (ES) 2016/1628 tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/1040⁴, minētos termiņus pagarinot par 12 mēnešiem.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1628 (2016. gada 14. septembris) par prasībām attiecībā uz autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas iekšdedzes motoru gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju robežvērtībām un tipa apstiprināšanu, ar ko groza regulas (ES) Nr. 1024/2012 un (ES) Nr. 167/2013 un groza un atceļ Direktīvu 97/68/EK (OV L 252, 16.9.2016., 53. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1040 (2020. gada 15. jūlijs), ar ko groza Regulu (ES) 2016/1628 attiecībā uz tās pārejas noteikumiem, lai risinātu Covid-19 krīzes ietekmi (OV L 231, 17.7.2020., 1.–3. lpp.).

- (4) Ievērojot to, ka ieilgušais piegādes ķēžu un ražošanas pārrāvums, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija, turpina kavēt tādas tehnikas ražošanu un laišanu tirgū, kura aprīkota ar citu kategoriju motoriem (56–130 kW un virs 300 kW), kas atbilst mazāk stingrām emisijas robežvērtībām nekā V posma emisijas robežvērtības, ļoti iespējams, ka OAI nespēs, neciešot nopietnus saimnieciskus zaudējumus, ievērot Regulā (ES) 2016/1628 noteiktos termiņus preču ražošanai un laišanai tirgū – 2021. gada 30. jūnijā un 2021. gada 31. decembrī.
- (5) Pašreizējos apstākļos nolūkā nodrošināt iekšējā tirgus netraucētu darbību, nodrošināt juridisko noteiktību un izvairīties no iespējamiem tirgus satricinājumiem, ir nepieciešams pagarināt Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumus, kas attiecas uz minēto kategoriju motoriem.
- (6) Ņemot vērā, ka pārejas noteikumu pagarināšana neskars vidi, jo attiecīgie pārejas motori jau ir saražoti, attiecīgo laikposmu pagarinājumam jābūt 6 mēnešiem ar minētajiem motoriem aprīkotas tehnikas ražošanai un 9 mēnešiem laišanai tirgū.
- (7) Šīs regulas mērķi pagarināt dažus Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā darbības mēroga vai iedarbības dēļ minēto mērķi labāk var sasniegt Savienības līmenī, tāpēc Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (“LES”) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā nosaka vienīgi pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (8) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši Covid-19 uzliesmojuma izraisītie ārkārtējie apstākļi, tika uzskatīts, ka pienākas ieviest izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas minēts LES, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (9) Tādēļ Regula (ES) 2016/1628 attiecīgi jāgroza.
- (10) Ņemot vērā to, ka Regulā (ES) 2016/1628 noteiktajam pārejas laikam noteiktām motoru apakškategorijām jābeidzas 2021. gada 31. decembrī un ka OAI līdz 2021. gada 30. jūnijam ražo autoceļiem neparedzētu mobilo tehniku, kas aprīkota ar minēto apakškategoriju pārejas motoriem, šai regulai steidzami jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2016/1628 groza šādi:

58. pantu groza šādi:

(1) 5. punktam pievieno šādu sesto daļu:

“Visu apakškategoriju motoriem, kuriem III pielikumā noteiktais datums V posma motoru laišanai tirgū ir 2020. gada 1. janvāris, izņemot otrajā un trešajā daļā minētos motorus, pārejas laiku un 18 mēnešu laikposmu, kas minēts pirmajā daļā, pagarina par 6 mēnešiem.”;

(2) 7. punktam pievieno šādu e) apakšpunktu:

“e) 33 mēneši no III pielikumā norādītās piemērojamās dienas motoru laišanai tirgū gadījumā, kas noteikts 5. punkta sestajā daļā.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*